

कालिदास-संस्कृत-केन्द्रम्

(a Trust to propogate Sanskrit Language & Lit)

18, Sannathi Street, Madurantakam, Pin : 603 306, Tamil Nadu State

Web: www.kalidasakendram.in & Email: sanskrit.institute@gmail.com

+91-76049-97852

To be filled by students:

Course : **SANSKRIT CERTIFICATE COURSE** Part : **TWO**

Name of the Student : _____

Father / Husband's name : _____

Roll No. _____ Centre : _____

Date : _____ Duration : 3 hours Max. Marks : 100

Name of the subject : **संस्कृतपुष्पम् - 2** Medium : **English / संस्कृतम्**

Supervisor's Sign : _____

To be filled by the Examiner :

Sample Paper

Total marks obtained : _____

Corrected by : _____ Place : _____

Sign : _____ Date : _____

Note :

- 1) This paper contains of XVIII questions and 6 pages.
- 2) Answer in the given space
- 3) Use only blue ink pen.
- 4) Read the instructions carefully.
- 5) use हलन्तं, विसर्गः, अनुस्वारः etc carefully.

खण्डः १ - साहित्यम्

Literature - 60 Marks

I) Identify the subject (any 5 only)

5 x 1 = 5

1. बालः तरणसरोवरे अतरत् । _____
2. ज्ञानवत्यः ललनाः अगच्छन् । _____
3. यूयं पात्रम् अक्षालयत । _____
4. अहम् उद्याने धावितवान् । _____
5. वयं दुग्धम् अपिबाम । _____
6. संस्कृतभाषायाम् अनेके कवयः आसन् । _____

II) Split the suffix (only 5)

5 x 1 = 5

- १) गुणावान् = _____
- २) दृष्ट्वा = _____
- ३) नन्तुम् = _____
- ४) गणयितुम् = _____

५) ज्ञात्वा = _____

६) वर्णित = _____

III) Identify the verb (any 5 only)

5 x 1 = 5

- १) त्वं चित्रं रचयितुम् अतिष्ठः | _____
- २) बालकाः धैर्यवन्तः अभवन् | _____
- ३) सः नगरे अवसत् | _____
- ४) यूयं बीजानि अवपत | _____
- ५) वयम् उद्याने धावितवन्तः | _____
- ६) तस्य चत्वारः पुत्राः आसन् | _____

IV) Fill in the blanks with verbs given in the bracket. (any 5 only)

5 x 1 = 5

- १) अहं ह्यः रामायणम् _____ | अपठः अपठम्
- २) अहं एकदा विद्यालये प्राध्यापकः _____ | आसम् आसीत्
- ३) सीवकाः वस्त्राणि _____ | असीव्यत् असीव्यन्
- ४) पाण्डवाः पञ्च सहोदराः _____ | आसम् आसन्
- ५) त्वं पठितुं तत्र _____ | गच्छ गच्छत
- ६) यूयं चलचित्रं _____ | पश्य पश्यत |

V) Write the Gist in English / Tamil / Sanskrit for any 2 Sloka.

2 x 3 = 6

- 1) नृत्तावसाने नटराजराजः ननाद ढक्कां नवपञ्चवारम् |
उद्धर्तुकामः सनकादि सिद्धान् एतद्विमर्शं शिवसूत्रजालम् ||
- 2) वागर्थाविव संपृक्तौ वागर्थप्रतिपत्तये |
जगतः पितरौ वन्दे पार्वतीपरमेश्वरौ ||
- 3) वरमेको गुणी पुत्रो न च मूर्खशतान्यपि |
एकः चन्द्रः तमो हन्ति न च तारागनैरपि ||

- 1) _____
_____
_____
_____
_____
- 2) _____
_____
_____
_____

VI) Answer in one word (any 6 only)

6 x 1 = 6

- १) कति महाकाव्यानि सन्ति ? _____
- २) कस्मिन् ग्रन्थे नलमहाराजस्य चरितं वर्णितम् ? _____
- ३) राजपुत्राः किं न इच्छन्ति स्म ? _____
- ४) मिहिरः कुत्र पण्डितः आसीत् ? _____
- ५) भर्तृहरेः उत्तमः ग्रन्थः कः ? _____
- ६) किं नाटकं डच् भाषायाम् अनुवादितम् ? _____
- ७) लीलावती का अस्ति ? _____

VII) Match.

5 x 1 = 5

1) कालिदासः	१) प्रथमः ग्रन्थः	१) _____
2) मिहिरः	२) जर्मन् देशीयः	२) _____
3) ऋग्वेदः	३) उपमालङ्कारः	३) _____
4) अल्जीब्रा	४) वराहः	४) _____
5) मोनियर् विल्लियम्स	५) लीलावती	५) _____

VIII) Write short notes Sanskrit / English / Tamil on any TWO. (only 5 or 6 points) 2 x 3 = 6

- 1) किरतार्जुनीयम्
- 2) पाश्चात्यविद्वांसः
- 3) पाणिनिः

1) _____
_____
_____
_____
_____

2) _____
_____
_____
_____

IX) Identify the indeclinable (any 5 only)

5 x 1 = 5

- १) सः अतीव गुणवान् आसीत् । _____
- २) हे बालक ! इदानीं त्वं कुत्र गच्छसि ? _____
- ३) यूयं उच्चैः श्लोकान् अवदत । _____
- ४) केचन जनाः तत्र अभ्रमन् । _____
- ५) स अपि अतीव संतुष्टः तम् आहूय उक्तवान् । _____
- ६) अस्य कालः क्रिस्तोः पश्चात् पञ्चमः शताब्दः अस्ति । _____

X) Complete any two slokas with gist in English/Tamil/Sanskrit. (memory poem) 2 x 6 = 12

- १) सत्यं ब्रूयात् प्रियं ब्रूयात्
- २) विद्या ददाति विनयं
- ३) प्रियवाक्यप्रदानेन

श्लोकः _____
_____

अर्थः _____
_____
_____
_____
_____

श्लोकः _____
_____

अर्थः _____
_____
_____
_____
_____

भागः 'ख' व्याकरणम्

Grammar - 40 marks

XI) Write any ONE Sabdarup.

1 x 9 = 9

तद् पुल्लिङ्गः (अथवा or) भानुः

अन्तः _____ लिङ्गः _____ शब्दः |

विभक्तिः	एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्
प्रथमा			
द्वितीया			
तृतीया			
चतुर्थी			
पञ्चमी			
षष्ठी			
सप्तमी			
संबोधनम्			

XII) Write a complete Dhaturup.

2 x 3 = 6

a) Write खाद् or वद् धातुरूपं Dhaturup in लङ्लकारः (past tense)

पुरुषः	एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्
अन्य			
मध्यम			
उत्तम			

b) Write अट् or अर्च् धातुरूपं in लोट् लकारः (imperative mood)

पुरुषः	एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्
अन्य			
मध्यम			
उत्तम			

XIII) join प्रत्ययस (any 5 only) (मत्तुप्, वत्तुप्, क्वत्तु प्रयोगः)

5 x 1 = 5

1 सेव् + क्वत्तु = _____

2 चिन्तितवती = _____ + _____

3 फल + वतुप् = _____

4 धर्मवती = _____ + _____

5 धी + मतुप् = _____

6 भानुमान् = _____ + _____

XIV) Write 71 to 74 in Sanskrit words. (any 4 only)

4 x 1 = 4

71 _____

72 _____

73 _____

74 _____

XV) Complete the conversation (any 4 only)

4 x 1 = 4

पूजा - गणेश ! त्वं कदा प्रातः शयनं त्यजसि ?

पूजा - कदा त्वं गृहं प्रत्यागच्छसि ?

पूजा - अनन्तरं किं करिष्यसि ?

पूजा - त्वं कस्मिन् समये शयनं गच्छसि ?

पूजा - त्वं कस्मिन् समये विद्यालयं गच्छसि ?

XVI) Fill in the blanks with अव्ययस (answer all)

4 x 1 = 4

(कुत्र, विना, मा, इतस्ततः)

१) छात्राः असत्यं _____ वदत ।

२) खगाः _____ वसन्ति ?

३) कुक्कुरः मार्गं _____ भ्रमति ।

४) जानं _____ जीवनं नास्ति ।

XVII) Write the time in Sanskrit words (any 4 only)

4 x 1 = 4

7.00 = _____

8.45 = _____

12.15 = _____

6.30 = _____

2.30 = _____

9.15 = _____

XVIII) Fill in the blanks with suitable adjectives (विशेषण). (any 4)

4 x 1 = 4

1. अर्जुनः धनुर्धरेषु _____ आसीत् ।

(निपुणा, निपुणः, निपुणम्)

2. भारते गङ्गा नदी एव _____ अस्ति ।

(दीर्घम्, दीर्घा, दीर्घः)

3. डा. अब्दुल् कलामः _____ वैज्ञानिकः आसीत् ।

(श्रेष्ठं, श्रेष्ठा, श्रेष्ठः)

4. ते छात्राः संस्कृतभाषायां _____ भवन्ति ।

(समर्था, समर्थानि, समर्थाः)

5. मीनाक्षी मन्दिरं मदुरै नगरे _____ मन्दिरम् अस्ति ।

(प्रसिद्धा, प्रसिद्धः, प्रसिद्धम्)

End of the paper

Kalidasa Kendram